

230182

Kelewis, Karaliaucziuje
tas Utarnintą isdubams,
lastoj, ant bile folio Pusio
apsielotas, su Puspinin-
geis ant Bertainio Metu
4 Sgr. 9 Pf.

Kelewis

Apšalinā Štatimat i Ke-
lewi Kštoj po 2 Sgr. u
tojnā, smultes Raštāis
išdrukawotā Gilē. Oro-
matas reit šen atrāšyti:
Border: Rosgarten
N 5.

Karaliaucziaus Broliams Pietuwiniams Žinēs parnešas.

Nro. 51.

Karaliaucziuje, 14. Oktoberi

1870.

Dufawimai.

Dienas Judoj pažystamas yra, Izraelyje (ogi ir wisoj Kriščionystėje) jo Barbas yra pašlowintas. Salewėj yra jo Szetra ir jo Namai Zione. Gzisiaj įšai sulaužo Strelas Kilpinio, Karbą ir Karą. Sėlq. Pf. 76. — Beje Wiešpatie, tu ir musū Neprietelius po musū Akiū, parymšei ir per tawo Pagalbą mes Pergalėjimą apturėjom. Todėl taw dėkawoj musū Szirdis ir tawo Garbę, apsafo musū Luos. Ben gelbek ir toliaus, šlowingasiš Wiešpatie, ir atgrazin Kriščionystei ben weikien mielgji Pataju. Amen.

Gromata iš Abajo hale Festungos Mets.

Anday apie Apgulimą Festungos Mets pasafodami pašžadėjom sawo Skaitytojams Gromatą prišusti, kurią mums Prietelis Gizas iš anos Karo Wiešos atrapēs. Targi dabar šiczion galite tą Gromatą pašskaityti. Bet ansai Prietelis taipo rašo:

Francuzijoje, prie Festungos Mets, hale Kiemo Servigny 5 taji Septemberi 1870.

Dienai 31 tojo Augusto išauštant mes ant Lorywito (?) i Kiemą Serwingi eidami pamatēm Francuzus iš sawo Apškastimū priēš mus išeiant. Me tai truko iki Ziegoriaus 3 po Pietū, iki kol jie ant Rowos susitaisē. Mū 3 Ziegoriaus jie pradėjo Granotas ant musū lakinti. Ant hito Pasweiknimo mes tiems Sweczians taipjau Granotomis pašdėkawojom. N'lgay trukus tay jie ant Desinēs ir ant Kairēs priēš mus ištraufe ir Mušis prasidėjo. Iš Festungos buwo kokie 3 Armekorai ant musū išwirtę, o mes ant tōs Pusēs labay šilpni buwom, tikt wiens Diwifšjons. Jie mus aptwino kaip koks Iwanas, kad wisas Pakalniš raudonawo (nēsa Francuzū Kelnēs raudonas) ir pradėjom su jeis iš Tikro imtis ir toks Growims rados, kad Žeme wirpėjo. Mums buwo priēš Saulę be šlowint labay sunku, ale jie galėjo pašauliuy hanti. Jie norėdami iš sawo Dwarto ben Kartą iššigauti pristate wišą sawo Macnumą, ale Wiešpats jiems ne padejo. Mes ememes su kits kitu taip macniey, kad iš Dumū mes kits kitą matyti neb'galėjom. Jau rodēs, kad sudnoji Diena mums

išaužusi, o Wiešpats ir daug musū Kareiwjū, kurie ne wenge, wišą sawo Maci pristatyti, atēme iš šio Amžiaus. Wiešpats te sutenk jiems iš Malonēs sawo Išganymą kaip Wiernybēs Algq. Tai truko i Nakti iki 12 Ziegoriaus. Wakare mes prie Kiemo Serwingi su jeis ant Bagnito parėjom ir jū taip krito, kad ir wisi Pakalniēi buwo jū Lawonais apdengti. Me ir musū Kumpany-spreris Leitmons Hellmanu Syti nū Francuzū su Bagnitu i Krutine gawo, o kitsai Leitmons i Roja. Targi mylimi Prietelēi galit mislyti, kad tai ne šūfai buwo, taip arti ant Bagnito susėitti.

Mes buwom i wieng Darželi iējē. Gzia Granotū gawom daugiaus kaip Szimta Stufiū. Tos mums lēke aplink Galwas, kad jos be sprogdamos ir man pacziam buwo Musis uztrenkusios, ale mumis Diews dar apsaugojo, bet daug titū Granotos sudrasfe. Wakare jau sutemus ir tarp Dumū kits kitą atškirti neb'galint, tay Majorš dawē trimitūti: „Gewehr-in-Ruh!“ Tacziau jie potam su wienu Sytiu ant musū atšoko šaudami ir su Bagnitu eidami, o tay mums ne be buwo Gzieso šauti, bet tikt ējom ant Bagnito. Galiausiey mes gawom iš Kiemo laukan trauktis; fiti iš musū rods pašliko wienam Kiemo Gale, ale antrgji Kiemo Galq buwo Francuzai iēmę. Tai taip buwo, kaip kad dwiejū Gaspadoriū Szėimyna labay išalkusi prie wiens Bliudo Walgio susiraštu, lengwey teip weik ney wiens ne padūtu. Jau buwo sutemusi, Kiems buwo uzdegtas nū Granotū, tay mes ant Galo ištraufēm iš ano Kiemo ant Kalno, kad jie mumis Naktiēs Gziese n'apšiaustu. Me mes dar wis ne buwom pašajingi, bet mes, butent musū 7ta bey 8ta Kumpanija nuėjom tykay žemyn norėdami jūs apšiausti. Tacziau mums prišartinant prie Kiemo Kampo tay jie tūšaus pajuto ir pagawo mums per Galwas šauti, tay mes turėjom atgal bēgti ir tokioj Lamsybej tikt wos be iššprindom. Jie Naktij neb'galėjo matyti ir wis per aukštay ant musū howe. Me galiausiey mes wel traufēm priēš Kiemą, o anie n'iššitkėdami traufe atgal, o mes jās iš to per Kalnq išwarēm. Tay buwo ant Ziegoriaus 12 Naktij.

Mes per tą wišą Dieną ir Nakti Nieso ne buwom ney gērę ney walgę; mes dufawom Diewop sawo Szirdyj ir jam dėkawojom už jo mums sutektaji

Bergalėjimą, kad mes tą pacią Wieta, ant kuriós mes buvom stovėję, buvom palaikę. Ne Rytmetų 1 Septembėrį išauštiant tay mes neb'laufėm, kol Francuzai pradės, ir kur jiems pasauliuy bus, bet dabar mes pradėjom nū Ziegoriaus pentiū ir mušėmės iki Ziegoriaus trijų po Pietū, tay apsisitojo, ale Diems mums buvo Pagadą davęs, butent mes turėjom pavėjuj, o Wejas wisus Dumus ant jų nešė, kad jie turėjo iki i Festungą atgal trauktis. Dgi mes tą Dieną gawom ir Pagalbós nū 9tojo Armėforo ir du Regimentu Lantwerū.

Arčiaus prie Festungós mes ne galim eiti, kaip tikt per tris Bertainius Myliós. Jie tur nū musū Pusės Pulverius pakasę, norėdami mus paplaisinti. Bet ta Festunga ir tarp 7 Kalnū yra, kurie didziomis Kanulėmis apstatyti yra, kuriomis jie mus wisus išmuštu. Todėl mes jiems tikt ne turim dūti laukan išsilaušti. Mes šiczon prie Festungós wis ant Baimės esam, kadangi, kaip jie lauku briaujas, tay mes jų turim wėl atgal wartyti. Dgi ir dabar man šitus Žodžius be rasant Kanules jau pradeda griauti, o ir ne žinom, ką Wakars atgabės. Taygi gana šiam Kartui. Melskit Wiešpati, kad jis mums malonus butu ir mums pilną Bergalėjimą bey Pakaju sutektu.

Mikel Gizas.

Wisofia Žinia.

— Ant Paryžo Sziaurės Szalies pradeda Žmones, kurie iš Baimės dėl Musiškū Žalnierū išbėgioje ir išsilapsę buwo, wėl i sawo Kiemus pargryšti.

— Tarp Francuzijós dabarnyškejinių Waldonū yra Waidas pakilės. Wieni nor, kad 16taji Dktoberi per wisą Francuziją Diputierū reikiant širti ant Susnėfėjimo, kas dabar šu Francuzija toliaus turint nusidūti. Kiti Waldonai, butent dumentausiejie ir Karą kietšprandistay toliaus westi norintieje tam priekšjas, sakydami, tikt tada Francuzijós Deputiertai turi susirinkti, kad Neprieteliei wisay busę iš Žemės išwartyti.

— Berlyne yra Katiliskai, ten gywenantieje, Susiejimą laikę ir susnėfėję, Wiešpati Karaliu melsiti, kad jisai sawo Galybėje ten Popiežini ant Pagalbós pareitu ir Karaliaus Wiktor Ymanuelio Waiskus iš Rymo Miesto išwartytu. Ale jie ne pasakę, ar Karalius tai turis tūjau daryti, arba ar jis dar pirma galėsės Paryžo Miestą iimti. Sztay, kokia dibele Kartais Žmoniū Paikšte! Tarsi Karalius man Niekš tam Niekš su kokiū swetimu Karaliumi, priegtam dar toli nū musū Kubežiu gywenancziu dėl Popiežiaus, ale šėip be jokiós Priežasties galis Karą pradėti, o kadangi Dstreichiū Žemes cze dar Tarpe gul, bene ir dar su šitais sawo Kainynais Waidą felsti.

— Musū Kaiteliei špeczia aplink Paryžo Miestą, tą Uygulime be laifant, toli ir placziy aplinkuy! Bet tai jie daro ant Birno Maisto ir Pažaro Waiskui jėškodami, o ant Antro ir apšizurėdami, ar ne kur nors Neprieteliū Pulkai rinktis pradėję, jeib tie Uygulancziūs ne iš Uzpakalio niekam ne mislyjant užpultu.

— Musū Wiešpats Karalius yra sawo Būwi dabar graziame Mieste Weršalj (rašoms Versailles) ne toli nū Paryžo gulincziame pasidavęs. Šš czion jisai tankiey ant wisū Waisko Dalii Miestą apjodams Berziurėjimus lakio. Bet Waiskū Apškritumas aplink wisą Paryžą yra kokiū 10 ar 12 Myliū dibelis.

— Per newierningą Šbdawėjystę Žmoniū Kiemo Ablys tape Naktų nū 7tojo ant 8tojo Dktoberio 16 tasis Uzarū Regimentas apniktas. Ant Korawonės už tą Bjaurybę yra šitas Kiemas nudegintas.

— Keli Pulkai susirinkusių Francuzū, kurie iš pietiniós Francuzijós ant Paryžo linkay traukės, prie Miesto Etamp išwajoti.

— Sztrašburkio Mieste, kuri mes šime Kare laimėję, randas dibey aukšta ir šlowna Bainydzia, kuri wisame Swiete garbawojama. Še yra Žmonės budawoti pradėję Metė 1015 ir pabaigę 1365. Ji tur dwi puiki Warpnyczias, kuriū wiena yra aukštesne už wisas fitas Warpnyczias wisame Swiete, butent 438 Pedū, ale antroji niera iki ant Galo pabudawota, bet negatawa pasilikusi. Szita Baznyczia turėjo pirma 16 Warpū, kuriū didziausysis toks dibelis buwo, kad ji wos 16 Wyrū zwanyjant patraukti arba pasupti galėjo. Wisus šitus Warpus Francuzai yra Maistū Oziesūse nuėmę ir iš jų Kanuliū nusiliesę.

— Su Republikės Szaisymu Francuzijoje ben su dabar ten waldanczieistis Republikės Ministerieis toli ne wisi Francuzai yra pakajingi, o todėl ir mislyjama, kad Napoleons, kufai dar wis Bilyje Wilhelmshöhe sed, dar Syki galėsės Francuzū Ciecoriumi pastoti.

— Šš Konstantynopelio rašoma, kad Rytū Žemėje, kaip antay mažojoj Azijoje, Syrijoj bey ant Gyrū Salós šimet Sawai labay geray užtikę.

Szwiėziausioji Žinia.

Prie Paryžo Bumbardierawims manding jau weik galės prasidėti. Keli Musiškū Waiskai yra iš pėrinės Francuzijós atwistanczius Francuzū Waiskus atškartodami išmušę, jiems telis Tustanczius Gifanginkū atėmę ir galiausien i Miestą Orleans (rašoms „Orleans“) prie Loarės (rašoms Loire) Upės kolia 15 Myliū nū Paryžo i Pietus gulinti, išweržę.